

Miljø i Tronvik Gårdsbarnehage

1. Miljøarbeid 2014/2015

Personale i miljøgruppa dette barnehageåret:

Beate Sollie Horn (leder)

Torill Aasen Jodalen

Martine Skuterud

Veronica Kvarme

Årets satsningsområder:

Tronvik Gårdsbarnehage er en barnehage som har stort fokus på miljøarbeid de siste årene. Dette året er satsningsområdet når det gjelder personalets faglige utvikling ”sosial kompetanse”. På aktivitetsnivå med barna vil vi ha mest fokus på ”turer i nærmiljøet” og ”dyra våre”. Parallelt med dette vil vi ha miljøfokus på ulike ting i hverdagen vår. Barnehagen ble miljøfyrtårn-sertifisert våren 2010 og ble re sertifisert for 3 nye år i juli 2013.

I årets miljøhandlingsplan har vi satt oss tre mål. To av disse er så å si de samme som i fjor og ett er nytt for i år. De tre målene er:

1. Resirkulering
2. Naturen er vår
3. Gjenbruk

1. tema: Resirkulering

Resirkulering er et tema vi ser vi må ha en del fokus på i løpet av et barnehageår. På høsten begynner det ofte en del nye barn i barnehagen som kanskje ikke kan så mye om resirkulering og de små barna på småbarnsavdelingen blir større og begynner å skjønne mer og kunnskapen deres kan også økes. Vi har fokus på hva som skal i de ulike søppelbøttene våre. Vi resirkulerer papir, papp, glass, metall, plast, restavfall. Vi har fire komposter i barnehagen slik at hver avdeling har hver sin kompost de har ansvaret for. Vi har også en hagekompost/kald kompost som vi har i kjøkkenhagen vår. Siden vi har en del dyr i barnehagen sorterer vi ut frukt-, grønt- og andre matrester dyra kan få istedenfor å kaste dette i kompost eller restavfall.

I år har vi i tillegg til griser, høner, ender og kaniner som vi alltid har hatt, fått ansvaret for 3 sauer i sommermånedene. Dermed kan enda mer av matavfallet gå til dyra.

Innenfor temaet *resirkulering* vil avdelingene ha små prosjekter sammen med barna og finne ut hva man kan legge i de ulike søppelbøttene og hva som går i komposten og det som ikke kan kastes i komposten. Vi vil finne ut hva vi kan gi til de ulike dyra våre og hva dyra ikke kan få.

- Overordnet mål: gi barna kjennskap og erfaring til kildesortering og hvorfor vi gjør det.
- Målsetting for perioden:
 - redusere barnehagens avfall ytterligere
 - skape nysgjerrighet, interesse og gode holdninger til kildesortering

2. tema: Gjest i naturen

Vi er en barnehage som ofte er på tur og bruker naturen og kulturlandskapet rundt oss, og i år har vi derfor valgt temaet ”naturen er vår” fordi vi kontinuerlig finner det naturlig og ønsker å jobbe med barnas grunnleggende holdninger til naturen og til kulturlandskapet.

Temaet ”naturen er vår” er relevant både i vårt forhold til naturen og til kulturlandskapet. Vi ønsker at barna skal etablere holdninger som at:

- Vi kaster ikke søppel, og tar med oss en pose til søppel på tur.
- Vi har respekt for alt levende og etterlater ikke skader i naturen.
- Vi skal ikke etterlate skader i naturen, og det skal ikke være lett for andre å se at vi har vært der.
- Vi skal ha strandryddedag.
- Vi skal være oppmerksomme på hva som skjer i kulturlandskapet, og ha fokus på hva vi bruker naturen til (fra jord til bord).

Vi synes det er viktig at barna lærer seg å ta vare på naturen og ha respekt for den og det levende liv. På våren og sommeren synes barna for eksempel det er kjempegøy å fange småkryp. Her vil vi ha fokus på at de må behandle dem pent og lage et godt hjem til dem og slippe dem fri etter hvert. På våren skal vi ta med en del søppel vi finner på turer og i mai vil vi plukke søppel i område rundt barnehagen og på stranda, slik at det blir fint til 17- mai. Barnehagen har også noen fuglekasser som vi skal rense og gjøre klare på våren. Vi vil følge årstidene og jobbe med dem i barnehagen. Gjennom dette får barna erfaringer om årstidene, livet i naturen og blant dyra.

I tillegg til miljøgruppa har vi en egen turgruppe blant de ansatte, der intensjonen er å gjøre de ansatte bevisst på hva som er målsetningen ved å bruke naturen og kulturlandskapet sammen med barna.

- overordnede mål: formidle og skape gode grunnleggende holdninger og verdier om det å ta vare på naturen og det levende liv.
- Målsetting for perioden: Vi vil vekke barnas glede og kjærlighet til naturen og skape respekt det levende liv gjennom å gi barna gode naturopplevelser.

3. Gjenbruk

Før vi kaster søppel skal vi være bevisste på om dette er noe vi kan bruke til noe annet.

Ved ulike formingsaktiviteter skal vi så godt det lar seg gjøre tenke gjenbruk. Vi vil også samle en del naturmateriale for å bruke dette. Etter å ha forsøkt ulike lagringsløsninger, har vi funnet ut at det som fungerer best er at hver avdeling samler og lagrer gjenbruksmaterialer til eget bruk. I tillegg har vi en del tapetrester, stoffrester, garnrester osv felles. Vi vil også be foreldre hjelpe oss når det er noe spesielt vi trenger, for eksempel isbokser til bruk i strandkanten.

Vår barnehage jobber for å samle inn penger til Tumainis to skoler i Kenya. Når vi skal lage julegaver eller ting vi skal selge til foreldre for å samle inn penger til Tumaini skal vi ha fokus på gjenbruk og bruk av naturmateriale.

- Overordnet mål: - gi barna mulighet til å være kreativ
- Målsetting for perioden:
 - vekke barnas kreative evner og nysgjerrighet til å skape noe med de ulike materialene vi resirkulerer
 - ha fokus på å ta i bruk det vi har rundt oss istedenfor å kjøpe nytt

Herfra og ut Beate og miljøgruppa!

Tilbakeblikk på barnehageåret 2012 - 2013:

Dette året ser vi at de ansatte begynner å få bevisste og gode holdninger når det gjelder miljøfokus. Vi ser gjennom vårt daglige arbeider at det ligger bevisste tanker bak ulike aktiviteter som blir planlagt og gjennomført i barnehagen. Avdelingene har også dette året har flere små miljøprosjekter.

I løpet av høsten hadde alle avdelingene merket søppelbøttene sine med bilder, sånn at det ble lettere for barna å se hvilken søppel som skal i hvilken søppelbøtte. Vi har også søppel veiing på høsten og en runde og en på våren. Dette er for å jobbe enda mer med temaet resirkulering og at alle skal bli mer motivert og inspirerte av hverandre. De to ukene vi har søppelveiing ser vi at det blir konkurranse mellom avdelingene om hvem som har minst søppel og alle får en

mer bevist holdning på dette med kildesortering. Barna kommer også bedre inn i dette, siden vi jobber to uker veldig bevisst på dette. Avdelingene har ulike samlinger om hvordan og hvorfor vi sorterer søppel. Vi jobber også med holdninger hos barna i forhold til hvor mye såpe og papir vi bruker ved håndvask.

Vi har også dyr på gården og det var flere av avdelingene som jobbet med og laget plakater over mat vi kan gi til dyra som vi egentlig kaster. For eksempel gulrotskall.

I oktober og november jobbet så å si alle avdelingene med temaet poteten. Da ble det laget potetedyr av egenhøstet poteter. På den ene småbarnsavdelingen gikk potetprosjektet videre til å handle om meitemarker. Det ble laget en meitemark mamma og en meitemarkbaby av doruller og stoffrester. Her malte barna på dorullene, så det ble finne og fargerike meitemarker.

Begge småbarnsavdelingene hadde også noen små prosjekter med pappesker. I barnehagen får vi levert varer og da kommer de ofte i store pappesker. Barna synes de eskene er veldig spennende, så på den ene avdelingen så ble disse pappeskene båter og biler. På den andre småbarnsavdelingen ble to store pappesker til hus som ble malt og dekorert.

Den ene småbarnsavdelingen valgte også å lage papir av gamle tegneark fra barna. Her rev vi papiret i små biter eller kjørte det i makuleringsmaskinen. Papirbitene la vi i vann i noen uker og videre kjørte det i kjøkkenmaskinen for å få en papirsuppe. Så tok vi hjemmelagde former

med gamle rammer og tynn netting og hadde oppi papirsuppa for å få et tynt lag av papiret i suppa på rammen. Videre legger vi det på håndduk og tørker forsiktig av vannet. Så ligger papiret er tørker og blir et nytt papir.

Til jul laget avdelingene noen julegaver barna fikk ha med seg hjem og her var fokuset gjenbruk. Vi kjøpte inn veldig lite til disse aktivitetene. I år ble det laget ulike lyslykter av syltetøyglass. Noen med perler og multimedium og andre med silkepapir. Flere av avdelingene lagde også dorullnisser. Her brukte vi det vi fant på huset og foreldre tok med doruller og syltetøyglass så vi fikk nok. Noen lagde fine julehjerter av tapetrester multimedium og perler. En avdeling brukte også tapetrester til å lage poser til å legge julegavene oppi. Den ene småbarnsavdelingen samlet inn nøtter som de festet tråd i og barna fikk ta litt maling på. Det noen veldig fine julekuler til å pynte med.

Avdelingene bruker også å ha en adventskalender i desember. Det vi har hatt fokuset på de siste årene er å gjøre ulike aktiviteter sammen med barn. Tre avdelinger hadde det dette året. Her lages det kalender med pepperkakehjerter som barna får ta med seg hjem. Den ene avdelingen har laget en kalender med sokker og hansker som er gjenglemte. Den fjerde avdelingen gjorde litt ulikt i forhold til oss andre. Der hadde barna med en leke eller bamse eller bok som de ikke brukte mer. De kaller det omventjulekalender. De pakker inn en leke hverdag og når det nærmet seg jul dro de inn til Oslo og la gavene under juletreet der.

Den ene avdelingen har laget en stall med jesusbarnet. Her har de brukt naturmateriale og rester de har funnet.

Når det var karneval i barnehagen hadde vi som tema gjenbruk. Vi ønsker å legge vekt på at foreldre ikke skal ut å handle dyre kostymer til barna, men ta det de har hjemme, låne fra andre eller lage noe av noen rester de har hjemme.

Til påske sådde vi karse i melkekartonger. Det ble også laget kyllinger av melkekartonger og doruller. En avdeling samlet også naturmateriale til å lage et reir til påskekyllingene.

På vår dugnaden bruker barna å lage et par ting hver som vi selger til foreldrene til inntekt til Forut. I år ble det laget lyslykter av syltetøyglass, steintroll av naturmateriale og gamle garn rester. Noen avdelinger sådde også frø i doruller og melkekartonger.

Kjøkkenhagen er fremdeles en viktig del av barnehagen vår. I år hadde vi poteter, reddiker, gulrøtter, jordbær, urter, sukkererter, tomater osv. Her er barna med på å plante og luke, vanne og høste. Her får de erfaring og kunnskap om fra jord til bord. Vi har eget drivhus der vi har tomater og agurker. Drivhuset er bygd av gamle vinduer. Når vi sår, så må vi så noe inne får vi setter det ut. Da lager vi pottes av gamle aviser eller bruker melkekartoner eller doruller.

Vi markerer også Earth houer i barnehagen med en hel strømfri dag. Vi har kun varme på siden den er i mars. Ellers er lyset av og vi får ikke bruke strøm til matlaging eller koke kaffe til voksne. Vi har også jukset litt med at vi bruker oppvaskmaskinen. Vi er mange barn i barnehagen og vi tenker at det er viktigere å bruke tiden sammen med barna enn å stå å vaske opp alt for hånd, men prøver å få minst mulig oppvask denne dagen.

I april hadde vi en klessamlings prosjekt, der barna skulle ha med seg klær de ikke brukte lengre for å gi til et godt formål. De ble sendt videre til Hvite Russland.

Barnehagens miljøregel:

Ikke alle kan gjøre alt, men alle kan gjøre noe.

Tronvik Gårdsbarnehage miljøpolitikk:

Vårt miljøarbeid skal være en integrert del av virksomheten, og skal løpende forbedres ved at vi:

- Alltid skal følge gjeldende lover, samt andre krav.
- Kontinuerlig skal tilpasse vår virksomhet til en bærekraftig utvikling, så fremt det er teknisk og økonomisk mulig.
- Skal strebe etter å minske ressursforbruket og øke graden av gjenvinning og gjenbruk.
- Med respekt skal påvirke, stille krav til og samarbeide med våre leverandører for å forbygge forurensing.
- Skal strebe etter løpende å øke antallet av miljøvennlige produkter.
- Skal informere våre medarbeidere, foreldre og samarbeidspartnere om hvordan vi påvirker miljøet, samt utdanne og engasjere for å stimulere hele virksomheten til et ansvarsfull, agerende og engasjement.
- Gjennom hverdagen påvirke og skape gode vaner hos både voksne og barn slik at det gjøres miljømessige gode tiltak.

Barnehagens visjon er: ”Der spirer får gro”. Her skal små blomster spire og grønnsaker, dyr, små barn, kloke tanker og voksne få gro i et godt og sunt miljø.

Tanker fremover – på miljømøte:

I tiden framover har vi ikke noen store planer, men heller flere små og fortsette den gode jobben vi gjør og er i godt i gang med. Til jul og påske i år også blir det fokus på gjenbruk og bruk av naturmateriale. Generelt ved formingsaktiviteter og andre aktiviteter så har man gjenbruk i fokus. På turer er vi flinke til å samle med oss naturmateriale vi kan være kreative med når vi kommer tilbake i barnehagen eller på turen.

Gjest i naturen står selvfølgelig høyt og vi jobber med å gi barna gode holdninger og eierfølelse til naturen. Dette er noe vi vektlegger på turene våre. I dette barnehageåret er tur et av områdene vi har mer fokus på.

Kosthold er jo en ting vi har valg å ta inn dette barnehageåret. Vi har egen kjøkkenhage og barna for servert 3 måltider i barnehagen hver dag og de skal inneholde noe frukt og grønt. Vi tenker at mat og kosthold står veldig sentralt i vår barnehage og vi ønsker at barna skal få oppleve og få erfaring med gode og sunne matvaner.

I forhold til resirkulering kommer vi til å fortsette med det arbeidet vi gjør og inkludere barna i dette. Vi kommer til å fortsette med å skape gode holdninger blant alle i personalet og barna. Barna vokser til og blir moden for ny kunnskap og nye erfaringer. Det kommer også nye voksne og nye vikarer inn som vi må videreformidle vår kunnskap og holdninger til.

Ellers så er det å jobbe med det vi føler at vi ikke er så gode på og fortsette med det vi er gode på. Noen avdelinger mestrer det med komposten, men de andre synes det er vanskelig. Andre er supre på å slå av lyset når de går ut, mens andre glemmer det nesten hver gang.